

*Лисяк Л.В.,
д. е. н., професор,
завідувач кафедри фінансів,
Університет митної справи та фінансів*
*Гуменюк М.О.,
студент,
Університет митної справи та фінансів*
*Філімонова Д.А.,
студентка,
Університет митної справи та фінансів*

УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Анотація. У статті представлено теоретико-практичні аспекти оподаткування в зарубіжних країнах, особливості їх податкових систем та адміністрування податків. Дослідження зарубіжного досвіду та проблемних питань вітчизняної практики дало змогу запропонувати шляхи удосконалення податкової системи України з метою створення сприятливих умов для розвитку суб'єктів господарювання та відновлення позитивної економічної динаміки.

Ключові слова: податки, податкова система, оподаткування, податкове адміністрування, зарубіжний досвід, податкова політика.

Постановка проблеми. Провідне значення у формуванні дохідної частини бюджету відіграють податки. За роки незалежності в Україні податкова система зазнавала значних змін: від високого рівня податкових ставок і високого податкового навантаження до скорочення кількості податків та оптимізації пільг. Сьогодні податкова система України забезпечує близько 80% доходів бюджету. Оподаткування було й залишається важливим чинником наповнення державного бюджету, тому податкова реформа в Україні набула статусу пріоритетної. Водночас євроінтеграційний вибір України, необхідність підвищення темпів економічного зростання, вирішення проблем військової агресії потребують подальшого реформування податкової системи з урахуванням позитивного зарубіжного досвіду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми, пов'язані з удосконаленням податкової системи, податковим реформуванням, дослідженням різних аспектів оподаткування в зарубіжних країнах, висвітлені в публікаціях як науковців, так і практиків. Серед них в аспекті порушеної у статті проблематики слід назвати таких, як А. Вігиринський, А. Лаврешов, Л. Ліпкова, М. Грес, А. Понсарова, В. Кміть, О. Яскевич, О. Котляр, А. Ослунд [1–6]. Їхні дослідження та коментарі підкреслюють важливість функціонування ефективної податкової системи, необхідність її удосконалення для розвитку національних економік в умовах зміни світового податкового клімату та загострення податкової конкуренції. Нові виклики потребують пошуку шляхів подальшого вдосконалення вітчизняної податкової політики та податкової системи з урахуванням світового досвіду, що дасть змогу окреслити нові можливості та перспективи податкового реформування.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Сучасні економічні зрушення вимагають змін та удо-

сконалення податкової системи країни, адаптації позитивного зарубіжного досвіду як одного з варіантів удосконалення та покращення функціонування податкової системи, що сприятиме вирішенню низки проблемних питань оподаткування в Україні.

Мета статті полягає у висвітленні особливостей податкових систем зарубіжних країн та виокремленні тих елементів оподаткування, які доцільно враховувати у вітчизняній практиці для створення сприятливих умов розвитку суб'єктів господарювання та відновлення й стабілізації позитивної економічної динаміки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Можна констатувати, що податкова система України сформована, однак має низку недоліків, серед яких слід назвати переважно фіскальну спрямованість, все ще громіздке податкове адміністрування, низьку податкову культуру платників податків, ухилення від оподаткування.

Зазвичай розвиток податкової системи може відбуватися двома шляхами, а саме внесенням змін та доповнень у чинне податкове законодавство чи проведенням реформи. В Україні ці два шляхи тісно переплетені. Прийняття Податкового кодексу України (ПКУ) упорядкувало систему оподаткування, однак час показав його недосконалість [7]. Тому внесення постійних змін до ПКУ з метою спрямування податкової системи в якісно новий стан недостатньою мірою сприяє покращенню інвестиційного клімату, продовжується практика ухилення від оподаткування, зберігається значна частка тіньового сектору економіки. Крім того, збільшення урядом мінімальних заробітних плат та дефіцит пенсійного фонду спричиняють зростання податкових ризиків у середньостроковій перспективі.

Системне проведення податкової реформи та перманентні зміни в Податковому кодексі України вважаються необхідними в Україні для забезпечення достатнього рівня надходжень до бюджету, подолання дефіциту бюджету, погашення постійно зростаючого державного боргу, створення сприятливих умов для розвитку суб'єктів господарювання та відновлення позитивної економічної динаміки. Водночас важливими питаннями сьогодні є забезпечення відносної простоти адміністрування податків, прозорості, забезпечення надійної системи податкового контролю та її реальної децентралізації.

Слід зазначити, що податкова реформа в Україні відбувається під впливом міжнародної податкової конкуренції, необхідності європейської податкової гармонізації та координації

національної податкової політики в напрямі досягнення стратегічної мети, що полягає в інтеграції країни до ЄС. Тому реформування податкової системи України здійснюється з урахуванням сучасних тенденцій розвитку систем оподаткування зарубіжних країн, зокрема країн-членів ЄС.

Для податкової системи України характерне переважання непрямих податків, що певним чином нівелює втрати бюджету внаслідок ухиляння від оподаткування. У країнах з ринковою економікою це співвідношення має певні особливості. Наприклад, у США, Японії, Великобританії, Канаді переважають прямі податки (зокрема, у США вони становлять 54,7%), у Франції – непрямі (56,6%), серед яких слід назвати податки на споживання (на додану вартість, продаж та обіг), акцизи, внески підприємств у фонди соціального страхування. Німеччина та Італія мають більш урівноважену структуру податків (частка непрямих податків у Німеччині становить 45,2%, в Італії – 48,9%) [4; 8].

Податкові системи зарубіжних країн також змінюються, хоча більш повільно, ніж в Україні. Так, останніми роками основними змінами в оподаткуванні прибутку корпорацій стало зниження податкових ставок. Наприклад, за останні десять років знижено ставки корпоративного податку в Бельгії (із 45% до 39%), Канаді (з 36% до 29%), Данії (з 50% до 34%), Франції (із 45% до 33%), Німеччині (з 56% до 45%), Японії (із 43% до 37%), Швеції (із 52% до 28%), США (із 45% до 39,6%). Водночас відбувався процес розширення податкових баз з цього податку. Його частка в структурі податкових надходжень в економічно розвинених країнах залишається стабільною на рівні 8–9% [2]. Слід зазначити, що податок на прибуток, на який глобальні та європейські процеси координації та гармонізації мають незначний вплив, сьогодні набув особливої значимості, а способи оподаткування доходів у різних країнах стають істотними чинниками міжнародної податкової конкуренції [3].

Окремі аспекти позитивного досвіду вирішення проблемних питань з удосконалення податкових систем є в багатьох країнах світу. Розглянемо більш детально приклад оподаткування в таких країнах-членах ЄС, як Італія та Латвія. Їх позитивний досвід можна легко запозичити та адаптувати до вітчизняних умов, адже Італія та Литва є унітарними державами, як і Україна, крім того, Латвія є пострадянською країною.

Податкова система Італії досить складна й специфічна. Особливостей оподаткування дуже багато, насамперед це визначення суб'єктів оподаткування, а також того, чи є вони резидентами країни. Від цього залежить база оподаткування. Коли суб'єктом оподаткування є резидент Італії, то він сплачує податки в казну держави з усіх видів доходів (включаючи закордонні), нерезидентом – тільки з прибутку, який він отримує на території країни. Компанії-нерезиденти в Італії повинні здійснювати відрахування з чітко окресленого переліку доходів (табл. 1).

Таблиця 1

Перелік та ставки податку на доходи нерезидентів в Італії

Дохід	Ставка податку, %
Дивіденди	26 (1,2 для резидентів ЄС та ЄЕЗ)
Роялті	22,5
Відсотки	12,5/26
Технічні збори	30
Грошові перекази	0

Джерело: побудовано авторами за джерелом [9]

Найбільш прибутковими щодо наповнення бюджету в Італії вважаються податок на додану вартість (ПДВ) і податок на прибуток, адже в сумі ці два податки забезпечують найбільшу частку податкових надходжень до бюджету. Також особливістю податкової системи Італії, якої немає у жодній країні, є наявність податку на телебачення, зокрема володіння обладнанням, яке дає змогу прослуховувати радіо й телепередачі, незалежно від фактичного використання або наміру використовувати цю послугу. Податок надходить до бюджету державної телерадіокомпанії RAI.

Окрім прямого оподаткування (IRPEF), в Італії існують також регіональний податок у розмірі 0,7–3,33% та муніципальний податок у розмірі 0–0,9%. Стандартна ставка корпоративного податку в Італії (IRES) у 2018 р. становить 24%. Крім того, місцевий податок (IRAP) нараховується за ставкою, як правило, 3,9%, в результаті чого ефективна податкова ставка дорівнює 27,9%. Банки та фінансові компанії платять корпоративний податок у розмірі 27,5%.

В Італії всі доходи залежно від джерел поділяються на 5 основних категорій: доходи за підприємництво; доходи за роботу по найму, фріланс; доходи за нерухомість і земельну власність; доходи за капітал; інші джерела доходів. Також існує поняття податкових збитків: якщо компанія мала податкові збитки в перші 3 роки діяльності, то їх можна додати у статтю витрат фірми на найближчі 5 років. Також в Італії звільняється від оподаткування дохід сільськогосподарських, деяких виробничих і малих рибальських кооперативів. З прибутку можуть бути вираховані збитки за п'ять років [9].

Всі фізичні особи (резиденти і нерезиденти), які отримують доходи на території Італії, повинні платити податки. Щорічно в податкову службу подається податкова декларація. Також в країні передбачено податковий кредит, який умовно можна розділити на такі категорії: у зв'язку з трудовою діяльністю, сімейний податковий кредит, інші причини.

Податкову та митну політику в Латвії розробляє Міністерство фінансів, яке й готує рекомендації для установ, відповідальних за податкове та митне управління, щодо здійснення податкової та митної політики. Контроль над справлянням податків здійснює Служба державних доходів (СДД).

Податкова система Латвії передбачає систему податкових ставок, знижок з податків і грошової допомоги, що дає змогу кожному платнику податків вибрати оптимальну сферу діяльності й управління своїми коштами [10].

Система оподаткування та зборів в Латвії складається з:

- державних податків, об'єктів та ставок, які встановлюються Сеймом;
- державних зборів, які застосовуються відповідно до Закону «Про податки та збори», інших законів та постанов Кабінету Міністрів;
- зборів місцевого самоврядування;
- інших обов'язкових платежів, встановлених нормативними актами Європейського Союзу.

Згідно з латвійським законодавством податки поділяються на прямі та непрямі. До прямих податків відносяться податок на прибуток підприємств, податок з доходів фізичних осіб (ПДФО), обов'язкові внески до державного соціального страхування, податок на мікропідприємство, податок на нерухомість та солідарний податок. До непрямих відносяться ПДВ, акцизний збір, податок на електроенергію, операційний податок на транспортні засоби, податок на автомобільні компанії, мито. Окремо виділяють податок за користування природними ресурсами.

Податок на прибуток підприємств в Латвії має свої особливості. Податковий період складає один рік, але він не залежить від бюджетного періоду. Також цікавим є те, що ще до подання декларації податок сплачується авансованим платежем. Отже, якщо брати період січня-червня 2018 р., то декларацію підприємство має подати до 20 липня 2018 р., а податок повинен за цей період бути сплаченим авансом.

Податок на прибуток платять особи вільних професій або підприємства, зареєстровані як платники податків, включаючи сільськогосподарські та риболовецькі господарства. Передбачена компенсація податку на прибуток для платників податків, які оплачують освіту або медичні послуги. Коригування бази оподаткування переважно здійснюється для того, щоби переконатися, що доходи перевищують ті витрати, які не обкладаються податком (наприклад, витрати, не пов'язані безпосередньо з комерційною діяльністю), або для того, щоби знизити доходи, якщо законом передбачено знижки з податку. Оподаткування прибутку підприємств в Латвії та його база наведені в табл. 2.

З 1 січня 2018 р. ставка ПДФО в Латвії, як і в Італії, є прогресивною. Також у Латвії існують певні особливості оподаткування. Так, з 30 червня 2011 р. акцизним податком не обкладається природний газ, який використовується як паливо [10]. Також існує солідарний податок, який сплачується тоді, коли дохід перевищує максимальну суму об'єкта обов'язкових внесків державного соціального страхування (більше 55 000 євро). У 2017 р. внесені зміни до податку на користування корисними копалинами, а саме додано базу оподаткування, таку як викиди вуглекислого газу. Ще цікавим є те, що в Латвії сплачується податок на електроенергію. Сплачується він суб'єктами, які постачають електроенергію кінцевим споживачам та виробникам самоврядування. Ставка податку встановлюється в латах на мегаватт-годину [11].

Таким чином, аналіз податкових систем Італії та Литви свідчить про те, що у них сформована більш широка база оподаткування, ніж в Україні. В Україні загалом необхідно застосовувати системний підхід до податкової реформи.

Цікавим є досвід реформування податкової системи з точки зору пошуку й розробки більш ефективних методів оподаткування доходів у Чеській і Словацькій Республіках. Незважаючи на те, що оподаткування доходів у цих країнах суттєво не різниться, до змін більше схильна Словаччина, а Чехія є більш консервативною, при цьому система оподаткування у Словаччині більш ефективна й менш затратна, ніж у Чехії [9].

Стимулювання виведення бізнесу із «сірої зони» економіки та підвищення інвестиційної активності країни чи певного регіону не завжди результативні, попри вдосконалення законодавства, про що свідчить аналіз останніх змін у Податковому кодексі України.

Сьогодні в Україні Законом «Про внесення змін до Податкового кодексу України про поліпшення інвестиційного клімату в Україні» від 21 грудня 2016 р. № 1797-VIII (далі – Закон) передбачено звільнення на три роки після всіх перевірок новостворених підприємств, якщо такі є, а їх обіг менше 3 мільйонів гривень [12]. Реалізовано правила електронного платника податків на рівні ПКУ. Ця ініціатива дасть змогу платникам податків мати менше контактів з контролюючими органами, що, зрештою, знизить ризик корупції. Крім того, використання електронних кабінетів дасть змогу платникам податків витрачати менше часу й ресурсів для реалізації своїх прав і обов'язків, що приведе до спрощення податкового адміністрування. Щодо ПДВ, то серед нововведень слід підкреслити перш за все заміну двох реєстрів заявок на його відшкодування. Це дасть змогу уникати правової невизначеності, що мала місце у 2016 р. Таким чином, всі платники ПДВ на момент подачі заяви на відшкодування з бюджету будуть записані в тому ж реєстрі в хронологічному порядку [12].

Нині основні положення цього Закону допомагають мінімувати часові витрати на адміністрування податків для обох сторін. Будь-яка людина може отримати індивідуальну консультацію з податкових питань через офіційний сайт. Додатково створюється Єдиний державний реєстр таких консультацій. Водночас цим Законом введено поняття податкової відпустки до 31 грудня 2021 р., що полягає у застосуванні нульової ставки податку на прибуток підприємств для тих підприємств, чий річний дохід не перевищує 3 мільйонів гривень, а розмір винагороди (доходу) працівників, розрахований за кожний місяць звітного періоду, не нижче двох мінімальних заробітних плат, за дотримання таких умов.

1) Підприємство створене до 1 січня 2017 р.

2) Підприємства, діяльність яких протягом трьох років поспіль в попередні роки приносила річний дохід у розмірі не більше 3 мільйонів гривень, а середня кількість співробітників у цей період була від 5 до 20 осіб.

3) Підприємства, які були зареєстровані платниками цього податку відповідно до правил, які діяли до 1 січня 2017 р., в якому до останнього календарного року сума доходів від виробництва товарів (робіт, послуг) встановлена до 3 мільйонів гривень, а середня кількість працівників складала від 5 до 50 осіб.

Таблиця 2

Податкові ставки та база оподаткування податку на прибуток підприємств Латвії у 2018 р.

Платники	База оподаткування	Податкова ставка
Латвійські компанії або компанії-резиденти, які здійснюють комерційну діяльність	Розподілений прибуток (розрахункові дивіденди, платежі, що розглядаються як дивіденди, та дивіденди, що вважаються), а також розподіл прибутку, що підлягає визначенню (витрати, не пов'язані з економічною діяльністю тощо).	20%
Іноземні компанії або компанії-нерезиденти, комерційні організації, фізичні та інші особи	Винагорода за управління та консультаційні послуги.	20%
	Винагорода за відчуження нерухомого майна, розташованого в Латвії.	3%
	Платежі юридичним особам, фізичним особам та іншим особам, які перебувають, створені або засновані в країнах чи територіях з низьким оподаткуванням або без оподаткування.	20%
Постійні представництва підприємств-нерезидентів	Загальний дохід.	15%
Індивідуальні підприємства	Загальний дохід.	26%

Джерело: [11]

Водночас змінилися критерії для платника податків, що відносяться до категорії великих платників податку. Зокрема, від 12 до 20 мільйонів гривень платежів; ставка оплати в державний бюджет збільшена для платежів, що контролюються ДФС; критерій доходу для всіх видів діяльності за останні чотири податкові квартали (звітність) збільшено з 500 мільйонів гривень до 1 мільярда гривень.

Станом на 1 січня ФОП другої та третьої груп будуть змушені заплатити одноразовий внесок соціального страхування в розмірі 704 гривень на місяць, навіть якщо тимчасово не мають прибутку. Водночас ФОП першої групи матимуть можливість платити половину мінімального внеску в розмірі 352 грн. на місяць. Раніше ФОП, які свого часу мали дохід, сплачували 5% від доходу. Саме тому багато підприємців платили податки, тільки якщо у них були реальні доходи. Таким чином, ці зміни призвели до чисельних ЄСВ черг в центрі адміністративних послуг через процес масового закриття неприбуткових ФОП, щоб уникнути сплати податків без прибутку.

Засновано податок в половину суми від загальної ставки (18%), тобто 9% для пасивного доходу у вигляді дивідендів за акціями, інвестиційними сертифікатами, корпоративними правами, що повинні бути оплачені нерезидентами, інститутами спільного інвестування, суб'єктами які не платять прибутковий податок. Ця ставка податку, визначається також на пасивний дохід у вигляді дивідендів від зовнішньої сторони.

Розмір добових, які не вимагають документального підтвердження, які не обкладаються ПДФО у 2017 р., становитиме для відряджень в Україні 0,1 мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня (320 грн.), для відряджень за кордон – 0,375 МЗП (1 200 грн., або близько 40 євро).

Протягом 2016 р. сільськогосподарські виробники мали право вибирати 4 групу спрощеної системи оподаткування. З 1 січня 2017 р. спеціальна система оподаткування в галузі скасована. Водночас державний бюджет 2017 р. подвоює сільськогосподарські субсидії до 5,5 млрд грн.

Запроваджено електронний кабінет для платників податків, завдяки якому можна надсилати листи до контролюючих органів; надавати й отримувати документи (податкові декларації, скарги, акти перевірок, звітність та інші документи); переглядати інформацію в режимі реального часу про платника податків, а також отримати таку інформацію у вигляді документа, який генерується автоматично.

Ухвалення електронного обміну інформацією з податковими органами можна віднести до безперечних переваг Закону. Проте експерти вже зауважують, що введення єдиного електронного документа ускладнює захист конфіденційної інформації. Також не виключається ризик несанкціонованого проникнення в електронні системи.

Таким чином, розглянутий Закон спрямований на покращення інвестиційного клімату в Україні за рахунок спрощення податкової системи, підвищення прозорості та якості адміністрування податків, ліквідації поширених схем ухилення від оподаткування тощо. Водночас, як вважають окремі науковці, спрощення податкової системи не є тенденцією в зарубіжних країнах, а в Україні податкова система не відрізняється своєю складністю [2]. Ймовірно, більш актуальними для України є питання спрощення адміністрування, зменшення кількості безсистемних змін у податкове законодавство, зниження ухилення від оподаткування, формування у суспільстві податкової культури.

Економічний експерт А. Вігірінський вважає, що у зв'язку зі змінами законодавства всі суб'єкти господарювання будуть

змушені виконувати свій конституційний обов'язок щодо сплати податків, адже «податкова культура – теж потрібна річ у нашому суспільстві, її інакше, як примусом, не вдасться виховати» [1].

Важливим аспектом удосконалення оподаткування в Україні є використання податкової відпустки. Податкова відпустка – механізм, спрямований на підвищення підприємницької активності. Результатом, ймовірно, стане значне збільшення кількості новостворених суб'єктів господарювання. Проте експерти вважають, що запровадження п'ятирічних податкових канікул для всіх малих підприємств є недоцільним. Вони можуть бути застосовані лише для новостворених суб'єктів господарювання після перевірки того, чи справді вони нові, а не перереєстровані під іншою назвою.

Висновки. Нині в Україні створено податкову систему, яка дає змогу мобілізувати кошти в розпорядження держави, тобто податки виконують перш за все фіскальну функцію. Водночас для більш ефективного здійснення їхнього розподілу та перерозподілу на цілі економічного й соціального розвитку, а отже, підвищення регулятивної функції податкової системи необхідне подальше її вдосконалення з урахуванням позитивного зарубіжного досвіду. Проведений аналіз досвіду прогресивних моделей оподаткування, які використовуються в зарубіжних країнах, зокрема Італії і Латвії, свідчить про те, що окремі їх елементи доцільно адаптувати в Україні для вдосконалення регулятивного характеру впливу на економіку. Це насамперед стосується визначення шкали величин доходу й відповідних податкових ставок для кожного рівня доходу суб'єкта господарювання та фізичних осіб; повного звільнення від оподаткування на певний період або надання податкових пільг підприємствам видобувної галузі для стимулювання розробки родовищ власного природного газу та їх належної експлуатації. Крім того, для системного вдосконалення податкової політики та податкової системи України важливо вирішити такі завдання:

- підвищення прозорості сплати податків, запровадження спрощених процедур адміністрування податків для платників;
- формування податкової культури у суб'єктів господарювання;
- забезпечення надійної системи податкового контролю, яка не буде обтяжувати платників податків, але й обумовлюватиме відповідальність за вчинення податкового правопорушення.

Для відновлення позитивної економічної динаміки необхідна переорієнтація податкової політики та податкової системи України на переважно регулюючу/стимулюючу функцію. Результатом має стати покращення інвестиційного клімату країни та стимулювання інноваційно-інвестиційної активності суб'єктів господарювання, що є перспективою подальших досліджень.

Література:

1. Вігірінський А. Податкова культура. URL: http://lb.ua/blog/andriy_vigirinskiy.
2. Лаврешов А. Сучасний досвід розвитку податкових систем в зарубіжних країнах. Менеджер. 2016. № 3. С. 39–45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzhm_2016_3_7.
3. Lipkova L., Gress M., Poncarova A. Tax systems in the Czech Republic and the Slovak Republic: comparison with an emphasis on income tax. Economic Annals-XXI. 2017. № 165 (5–6). P. 47–51. URL: <https://doi.org/10.21003/ea.V165-10>.
4. Кміть В., Яскевич О. Зарубіжний досвід функціонування системи прямого оподаткування та доцільність його застосування у національній практиці. Український журнал прикладної економіки. 2017. Т. 2. № 3. С. 96–106.

5. Котляр О. Світовий податковий клімат став більш жорстким: як змінитися і виграти. Економічна правда. 2018. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2018/01/23/633255>.
6. Ослунд А. Україні потрібна радикальна, але розумна податкова реформа. Українська правда. 2015. URL: pravda.com.ua.
7. Податковий кодекс України: Закон від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
8. Міжнародний досвід: адміністрування податків в Європі та в Україні. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://stasumy.gov.ua>.
9. Italy Income Taxes and Tax Law. URL: http://www.worldwide-tax.com/italy/italy_tax.asp.
10. Успішний іноземний досвід проведення реформ у фіскальній сфері / Європейський інформаційно-дослідницький центр. URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua>.
11. Direct taxes. Official website of the Ministry of Finance of Latvia. URL: <http://www.fm.gov.lv/en/s/taxes>.
12. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні: Закон України від 21 грудня 2016 р. № 1797-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1797-19>.

Лысяк Л.В., Гуменюк М.А., Филимонова Д.А.
Усовершенствование налоговой системы Украины с учетом опыта зарубежных стран

Аннотация. В статье представлены теоретико-практические аспекты налогообложения в зарубежных стра-

нах, особенности их налоговых систем и администрирования налогов. Исследование зарубежного опыта и проблемных вопросов отечественной практики позволило предложить пути совершенствования налоговой системы Украины с целью создания благоприятных условий для развития субъектов хозяйствования и восстановления положительной экономической динамики.

Ключевые слова: налоги, налоговая система; налогообложение, налоговое администрирование, зарубежный опыт, налоговая политика.

Lysiak L.V., Humeniuk M.O., Filimonova D.A.
Improvement of the tax system of Ukraine with accordance to experience of foreign countries

Summary. The article presents the theoretical and practical aspect of taxation in foreign countries, the features of their tax systems and tax administration. The taxation practices in some unitary countries, in particular, Latvia and Italy, are considered in more detail. The study of foreign experience and problems of domestic practice allowed proposing ways to improve tax policy and the tax system of Ukraine in order to create favorable conditions for the development of economic entities and the resumption of positive economic dynamics.

Keywords: taxes, tax system, taxation, tax administration, foreign experience, tax policy.